

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudkyň Mgr. Ing. Veroniky Baroňové a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobce: J. B.

proti
žalovanému: **Krajský soud v Brně**
sídlem Rooseveltova 16, 601 95 Brno

o žalobě ze dne 6. 3. 2018 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 2. 2018, č. j. 5600026514, 5600020715, 5500003015/Vavř.EP

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 2. 2018, č. j. 5600026514, 5600020715, 500003015/Vavř.EP se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým byl zamítnut návrh žalobce ze dne 11. 1. 2018 na zastavení daňové exekuce. V předmětném návrhu žalobce uvedl, že jakožto povinný není ve věznici pracovně zařazen, přičemž déle než 1 rok nepobírá žádný příjem.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce namítal, že jeho žádost měla být posouzena ve smyslu ust. § 177 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb. ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „daňový řád“) ve spojení s ust. § 290 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „o.s.ř.“). Žalobce dále namítal, že se žalovaný při vydání exekučního příkazu neřídil instrukcí Ministerstva spravedlnosti číslo 4/2012 - INV - M. Úvaha žalovaného, že žalobce může být do konce trestu výkonu odnětí svobody pracovně zařazen, je pouhou spekulací nemající vliv na postup podle ust. § 290 odst. 1 o. s. ř.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

3. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že daňový řád v současnosti neobsahuje ustanovení, které by stanovilo povinnost exekuci zcela či zčásti zastavit pokud by dlužník, jehož mzda je exekuvována nepobíral nejméně po dobu jednoho roku mzdu alespoň v takové výši, aby z ní mohly být srážky prováděny. Názor, že by ust. § 290 odst. 1 o. s. ř., ve spojení s ust. § 177 odst. 1 daňového řádu mohlo být na danou věc aplikováno, je nesprávný. Žalovaný přitom odkázal na důvodovou zprávu k zákonu č. 458/2011 týkající se otázky, proč bylo z § 181 daňového řádu vypuštěno ustanovení, které normovalo povinnost správce daně exekuci zcela či zčásti zastavit z posledně uvedených důvodů. K námitce týkající se exekučního příkazu žalovaný uvedl, že žalobcem použitá obrana měla být uplatněna přímo vůči exekučnímu příkazu. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby pro její nedůvodnost.

IV. Posouzení věci krajským soudem

4. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou a jedná se o žalobu přípustnou. Soud rozhodl za splnění podmínek vyplývajících z ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. o věci samé bez jednání.
5. Z obsahu připojeného správního spisu vyplývají následující pro věc rozhodné skutečnosti. Žalobce byl usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 11. 3. 2015, sp. zn. 10 T 3/2014 zavázán zaplatit českému státu částku 26 595,36 Kč. Dále byl žalobce na základě usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 14. 9. 2015, sp. zn. 10 T 3/2014 zavázán nahradit českému státu náklady řízení o dovolání v částce 10 000 Kč a dále byl také na základě usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 8. 12. 2014, sp. zn. 10 T 3/2014 zavázán nahradit českému

státu náklady trestního řízení stanovené paušální částkou ve výši 13 000 Kč. Ve všech případech se jednalo o vykonatelná rozhodnutí, přičemž žalobce tyto částky neuhradil. Krajský soud v Brně jako správce daně proto dne 12. 4. 2016 vydal exekuční příkaz pod sp. zn. EP 31/2016. Konkrétně se jednalo o exekuční příkaz na srážku z pracovní odměny osoby, na níž se vykonává trest odnětí svobody. Žalovaný nařídil k uspokojení pohledávky ve shora uvedené částce daňovou exekuci srážkou části pracovní odměny, která přísluší žalobci proti České republice - Vězeňské službě České republiky, věznice Valdice za vykonané práce. Tento exekuční příkaz se stal pravomocným a vykonatelným dne 15. 4. 2016.

6. Žalobce následně podal žalovanému návrh na zastavení daňové exekuce s odůvodněním, že není ve věznici pracovně zařazen a déle než 1 rok nepobírá žádný příjem. Věznice nemá povinnost žalobce zaměstnat, přičemž žalobce je po dobu výkonu trestu odnětí svobody zbaven práva podnikat a provozovat hospodářskou činnost. Nemůže tedy vlastním úsilím získat peněžitý příjem. Svůj návrh žalobce opřel o ust. § 177 odst. 1 daňového řádu, ve spojení s ust. § 290 odst. 1 o.s.ř. Ačkoliv se žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí explicitně nevyjádřil k aplikaci žalobcem poukazovaných ustanovení daňového řádu a o.s.ř., lze dovodit, že žalovaný neshledal důvodnost žalobcovy argumentace. Žalovaný uvedl, že pracovní zařazení žalobce nelze zcela vyloučit, žalobce může být stále pracovně zařazen do konce výkonu trestu odnětí svobody (plánovaný na 10. 3. 2036), přičemž lze předpokládat, že do konce výkonu trestu by mohla být pohledávka žalovaného alespoň částečně uhrazena. Žalovaný dále doplnil, že nebyly naplněny ani zákonné důvody pro odklad či zastavení daňové exekuce ve smyslu ust. § 268 odst. 1 o.s.ř., ani podle ust. § 181 odst. 2 daňového řádu.
7. Spor mezi účastníky říze řízení spočívá v posouzení, zda lze na projednávanou věc aplikovat § 177 odst. 1 daňového řádu, ve spojení s § 290 odst. 1 o.s.ř. Citované ustanovení daňového řádu normuje, že nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se při daňové exekuci podle o.s.ř. Citované ustanovení o.s.ř. pak stanoví, že soud zastaví na návrh plátce mzdy nebo povinného nařízený výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, když povinný po dobu jednoho roku nepobírá mzdu buď vůbec nebo alespoň v takové výši, aby z ní mohly být srážky prováděny.
8. Ust. § 181 odst. 2 daňového řádu obsahovalo do 31. 12. 2013 obdobné pravidlo jako je vyjádřeno v § 290 odst. 1 o.s.ř. V ust. § 181 odst. 2 písm. h) daňového řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2013 bylo zakotveno, že správce daně na návrh příjemce exekučního příkazu nebo z moci úřední daňovou exekuci zcela nebo zčásti zastaví, pokud dlužník, jehož mzda je exekuvována, nepobírá nejméně po dobu jednoho roku mzdu alespoň v takové výši, aby z ní mohly být srážky prováděny. Toto ustanovení bylo zákonem č. 458/2011 Sb., o změně zákonů souvisejících se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů zrušeno, přičemž důvodová zpráva k této změně uvádí následující: *„Rušená úprava přestavuje povinnost správce daně zastavovat nařízenou daňovou exekuci na mzdu v případě, že daňový subjekt pobírá po dobu jednoho roku tak nízkou mzdu, že z ní nemohou být prováděny srážky. Tuto informaci nelze v praxi zjistit jinak než neustálým dotazováním plátce mzdy, neboť skutečnost, že správce daně neobdržel po dobu 12 měsíců žádnou platbu, nemusí být zapříčiněno nízkou mzdou, ale i lepším pořadím pohledávky jiného věřitele. Současná právní úprava je zbytečně administrativně náročná a fakticky přispívá k maření cíle správy daní, tj. zajištění úhrady nedoplatku, neboť zastavením exekuce dojde ke ztrátě pořadí pohledávky správce daně. Podle § 290 odst. 1 o. s. ř. soud výkon*

rozhodnutí ve výše uvedeném případě sice také zastavuje, ale pouze na základě návrhu povinného nebo na základě návrhu plátce mzdy, který jediný může nezávisle posoudit, zda došlo k naplnění podmínky pro zastavení exekuce. Pro daňové řízení se nejedná tato úprava soukromoprávního charakteru jako vhodná.“

9. Ze shora citovaného ust. § 177 odst. 1 daňového řádu jednoznačně vyplývá, že při daňové exekuci se z ustanovení o.s.ř. týkajících se výkonu rozhodnutí použije vše, co není výslovně či implicitně vyloučeno odlišnou úpravou daňové exekuce v daňovém řádu či povahou věci. Platí, že tam, kde exekuční řád výslovně na konkrétní otázku neodpovídá, je přiléhavé dát přednost úpravě zakotvené v občanském soudním řádu. Z důvodové zprávy k novele daňového řádu provedené zákonem č. 458/2011 Sb. vyplývá, že původní ust. § 181 odst. 2 písm. h) tohoto zákona bylo v rámci daňového řádu vypuštěno proto, aby byla zrušena povinnost správce daně zastavovat nařízenou daňovou exekuci na mzdu v případě, že daňový subjekt pobírá po dobu jednoho roku tak nízkou mzdu, že z ní nemohou být prováděny srážky, neboť správce daně takovou informaci nemůže v praxi zjistit jinak než neustálým dotazováním plátce mzdy, když skutečnost, že správce daně neobdržel po dobu 12 měsíců žádnou platbu, nemusí být zapříčiněna nízkou mzdou, ale i lepším pořadím pohledávky jiného věřitele. Důvodová zpráva uvádí, že právní úprava účinná do 31. 12. 2013 je proto zbytečně administrativně náročná, přičemž to, co je zbytečně administrativně náročné a proč dochází ke změně zákona, je stav, kdy správce daně musel na základě rušené právní úpravy fakticky z úřední povinnosti činit neustálé dotazování plátce mzdy, což přispívalo k maření cíle správy daní. V projednávané věci však nešlo o povinnost žalovaného z moci úřední zastavit nařízenou daňovou exekuci v důsledku vlastního zjištění, že žalobce pobírá po dobu jednoho roku tak nízkou mzdu, že z ní nemohou být prováděny srážky, resp. že nepobírá žádnou mzdu, nýbrž se jednalo o *návrh povinného* s odůvodněním, že po dobu jednoho roku nepobírá žádný příjem. Za uvedeného stavu je na daný případ podle přesvědčení krajského soudu (na základě výkladu ustanovení § 171 odst. 1 daňového řádu učiněného v úvodu tohoto odstavce) nutno dovodit možnost aplikace ust. § 290 odst. 1 o.s.ř., ve spojení s ust. § 177 odst. 1 daňového řádu. Uvedenou žalobní námitku proto Krajský soud v Brně shledal důvodnou.
10. Žalobce dále namítal, že se žalovaný při vydání exekučního příkazu neřídil instrukcí Ministerstva spravedlnosti o vymáhání pohledávek. Tato námitka však směřuje proti exekučnímu příkazu, vůči němuž žalobce mohl (a měl) uplatnit obranu ve formě samostatné žaloby proti rozhodnutí správního orgánu. Uvedená žalobní námitka ve vztahu k nyní přezkoumávanému rozhodnutí (o návrhu daňového dlužníka na zastavení daňové exekuce) je, jak správně namítal žalovaný, nedůvodná.

V. Závěr a náklady řízení

11. Krajský soud tak na základě výše uvedených skutečností a úvah shledal žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí žalovaného postupem podle ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil. Ve smyslu ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. krajský soud dále vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž je tento vázán právním názorem vysloveným krajským soudem ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).
12. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož platí, že účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci

však podle obsahu soudního spisu žádné náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, jak je uvedeno ve výrocích pod bodem II. a III. tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 26. 3. 2020

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu